

Undervisningsmiljøvurdering 22/23

På Højby Friskole følger vi anvisninger fra Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM), som er et uafhængigt og statsligt videnscenter.

En UMV skal indeholde fire punkter:

1. Identifikation og kortlægning
2. Beskrivelse og vurdering
3. Handleplan
4. Retningslinjer for opfølgning

Undervisningsmiljøvurderingen er udarbejdet af skolens ledelse med inddragelse af arbejdsmiljørepræsentanten samt udvalgte lærere.

Kortlægning:

I skoleåret 22/23 er der på Højby Friskole gennemført undervisningsmiljøvurdering. Vurderingen baserer sig på spørgeskemaundersøgelser i tre niveauer: indskoling (1.-3.kl.), mellemtrin (4.-6.kl.) og udskoling (7.-9.kl.).

Undersøgelsen blev sat i værk i starten af december 2022. Der blev afsat tid i den almindelige undervisning, for at sikre at flest mulige elever gennemførte undersøgelsen.

Til mellemtrinnet og udskoling har vi brugt digitale spørgeskemaer fra trivselsværktøjet www.klassetrivsel.dk, som skolen abonnerer på. Til indskoling er der med inspiration fra Klassetrivsel i samarbejde med lærere fra indskoling udarbejdet et analogt og mindre omfangsrigt spørgeskema til målgruppen.

Alle spørgeskemaer er besvaret anonymt.

Beskrivelse og vurdering:

Indskoling (1.-3.kl.):

I indskoling har 64 ud af 69 børn besvaret spørgeskemaundersøgelsen, der består af 16 spørgsmål, der omhandler elevernes sociale og faglige trivsel. Derudover findes der 8 spørgsmål, der omhandler de fysiske rammer på skolen. Tilsammen udgør spørgsmålene en fuld kortlægning af undervisningsmiljøet til brug i den lovpligtige Undervisningsmiljøvurdering (UMV).

Herunder er angivet repræsentativt udvalgte spørgsmål og svar fra undersøgelsen.

	Altid	For det meste	Sjældent eller aldrig
Hvor tit er du glad for at gå i skole?	77 %	18 %	5 %

	Rigtig godt	Godt	Dårligt
Hvordan er klassens kammeratskab?	71 %	20 %	9 %

	Ja, altid	For det meste	Nej, aldrig eller sjældent
Føler du dig som en del af klassens fællesskab?	68 %	24 %	8 %

	Nej, aldrig	En gang imellem	Ja, ofte
Bliver du drillet af nogen i din klasse, så du bliver ked af det?	59 %	26 %	15 %

Svarene udtrykker en markant stor glæde ved at gå i skole og ved klassens kammeratskab. Langt størstedelen af eleverne føler sig som en del af klassens fællesskab, hvilket er meget vigtigt for trivslen. En mindre del føler sig drillet i skolen. Denne problematik sættes der fokus på ved gennemførelsen af individuelle elevsamtaler.

	God, der er kun arbejdsuro	Nogle gange er der larm, der forstyrrer	Der er altid larm, der forstyrrer
Hvordan er roen i klassen?	45 %	28 %	27 %

	Nej, aldrig	Nogle gange laver jeg uro	Ja, jeg laver ofte uro
Laver du uro, der forstyrrer dine kammerater?	81 %	12 %	7 %

Flere elever oplever, at der er uro i klassen, der forstyrrer dem i deres skolearbejde. Det kan således virke modstridende, at de fleste elever svarer, at de ikke laver uro i timerne.

”Uro/larm i timerne” er et emne, der til stadighed diskuteres. Det er vores erfaring, at det hos eleverne er en meget subjektiv vurdering, om arbejdsuro opleves som forstyrrende uro/larm.

	Ja, den er fin	Ved ikke	Nej, den er for dårlig
Er du tilfreds med luften i din klasse? (luften kan fx være god el. dårlig, frisk el. tung)	48 %	17 %	35 %

	Ja, her er pænt	Ved ikke	Nej, jeg synes, det skal forbedres
Jeg er tilfreds med, hvordan skolen ser ud (fx billeder, udsmykning, farve på vægge og gulv)	74 %	13 %	13 %

Svarene viser en overvejende høj grad af tilfredshed med skolens rammer. Det er fortsat vigtigt, at vi husker eleverne på, at jævnlig udluftning forbedrer luften i klassen.

Mellemtrin (4.-6.kl.):

På mellemtrinnet har 66 ud af 68 elever gennemført spørgeskemaet, der består af 80 spørgsmål fordelt på 15 spørgsmålspakker, der samlet udgør en fuld kortlægning af undervisningsmiljøet til brug i den lovpligtige Undervisningsmiljøvurdering (UMV).

De 15 spørgsmålspakker er:

- Kammeratskab og klassefællesskab
- Kommunikation og digital dannelse
- Eleven og frikvartererne
- Lektier
- Sprogbrug i klassen
- Uro i klassen
- Eleven og skolen
- Elevens oplevelser af undervisningen
- Mobning og drillerier
- Forholdet mellem drenge og piger
- Roller og positioner
- Eleven og lærerne
- Elevens syn på sig selv
- Elevens netværk uden for skoletid
- Skolens fysiske rammer

Herunder er angivet repræsentativt udvalgte svar fra undersøgelsen.

Elevernes sociale og faglige trivsel:

Her gør vi det tilfredsstillende	Her oplever vi udfordringer
<ul style="list-style-type: none"> • Over 87% svarer positivt på, at de godt kan lide at gå i skole. • Over 80% af eleverne svarer, at de oplever et 'rigtig godt' eller 'godt' kammeratskab i klassen. • 86% svarer, at de 'i høj grad' føler, at de hører til på skolen. • 88% oplever, at lærerne lytter til dem, når de gerne vil fortælle noget vigtigt. • 85% oplever, at de får hjælp af lærerne, når der er noget, der er svært i timerne. • 90% svarer positivt på, at de har noget at lave i frikvartererne samt nogen at være sammen med. 	<ul style="list-style-type: none"> • 35% af eleverne svarer, at de 'tit' eller 'meget tit' oplever undervisningen kedelig. • 30% af eleverne svarer, at de flere gange inden for det sidste halve år har modtaget ubehagelige beskeder på mobil eller internettet.

Skolens fysiske rammer:

Her gør vi det tilfredsstillende	Her oplever vi udfordringer
<ul style="list-style-type: none"> • 90% af eleverne er tilfredse med lyset i deres klasselokale. • 82% af eleverne synes godt om skolens gruppearbejdspladser. • 90% svarer, at de synes godt om møblerne i deres klasse. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kun 50% af eleverne svarer, at de er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med luften i deres klasse. • 50% af eleverne svarer, at de er tilfredse med temperaturen i deres klasselokale.

Udskoling (7.-9.kl.):

I udskoling har 55 ud af 58 elever gennemført spørgeskemaet, der består af 80 spørgsmål fordelt på 15 spørgsmålspakker, der samlet udgør en fuld kortlægning af undervisningsmiljøet til brug i den lovpligtige Undervisningsmiljøvurdering (UMV).

De 15 spørgsmålspakker er:

- Kammeratskab og klassefællesskab
- Kommunikation og digital dannelse
- Eleven og frikvartererne
- Lektier
- Sprogbrug i klassen
- Uro i klassen
- Eleven og skolen
- Elevens oplevelser af undervisningen
- Mobning og drillerier
- Forholdet mellem drenge og piger
- Roller og positioner
- Eleven og lærerne
- Elevens syn på sig selv
- Elevens netværk uden for skoletid
- Skolens fysiske rammer

Herunder er angivet repræsentativt udvalgte spørgsmålspakker og svar fra undersøgelsen.

Elevernes sociale og faglige trivsel:

Her gør vi det tilfredsstillende	Her oplever vi udfordringer
<ul style="list-style-type: none"> • 95% svarer, at de har venner nok i klassen. • 84% af eleverne svarer, at de har et 'godt' eller 'meget godt' kammeratskab i klassen. • 87% svarer positivt på, at de kan lide at gå i skole. • 84% oplever, at de andre elever accepterer dem, som de er. • 85% oplever at få hjælp fra lærerne, hvis der er noget, der er svært i timerne. • 76% af eleverne oplever, at deres lærere lytter, når de gerne vil fortælle dem noget vigtigt. • 95% svarer, at de har nogen at være sammen med i frikvartererne. 	<ul style="list-style-type: none"> • En meget høj procentdel af eleverne oplever, at der bruges bandeord, øgenavne og nedladende kommentarer i klassen. Kun 30% af eleverne bruger 'sjældent' eller 'aldrig' grimt sprog. • 95% svarer, at de har nogen at være sammen med i frikvartererne, men kun 78% svarer, at de 'tit' eller 'meget tit' har noget at lave i frikvartererne. • 70% har inden for det sidste halve år modtaget beskeder på mobilen eller internettet, hvor andre bliver bagtalt. • 73% svarer, at de 'sjældent' eller 'aldrig' fortæller det til lærerne, hvis der er noget, de er kedede af.

Skolens fysiske rammer:

Her gør vi det tilfredsstillende	Her oplever vi udfordringer
<ul style="list-style-type: none"> • 82% oplever, at der er rent på skolen • 83% svarer, at de er tilfredse med lyset og møblerne i klasselokalet. • Der er blandt besvarelserne stor tilfredshed med, hvordan skolen ser ud. 	<ul style="list-style-type: none"> • 56% er 'utilfredse' eller 'meget utilfredse' med temperaturen i klassen. • 45% af eleverne synes dårligt om skolens gruppearbejdspladser.

Handlingsplan:

Klasselærerne har fået delt undersøgelsens resultater som baggrundsmateriale til det videre arbejde med trivsel i de pågældendes klasser. Klasselærerne og lærerteams på de forskellige klassetrin arbejder kontinuerligt med klassens trivsel, herunder særligt relationsarbejde samt konflikthåndtering mellem elever. Forældrene inddrages i nødvendigt omfang via samtaler og møder.

Skolens fysiske rammer udvikles og fornyes løbende i takt med, hvad skolen kan finde midler til. Hvert år er forældre og ansatte med til at vedligeholde, forbedre og udbygge skolens inde- og udeområder i forbindelse med de årlige arbejdsaftener.

Skolens æstetiske rammer præges generelt af elevarbejder (billeder, malerier, figurer, o.lign.) fra undervisningen, som løbende udskiftes.

Indskoling:

- I indskolingen sættes der fokus på vigtigheden af, at alle elever føler sig som en del af fællesskabet og er glade for at gå i skole. Alle i klassen har ansvaret for, at ingen oplever at blive drillet.
- Eleverne hjælpes til at skelne begreberne 'uro' og 'arbejdsuro', og der laves aftaler om godt undervisningsmiljø i klasserne. (Ansvarlige: klasselærere)
- Elevrådet arbejder med, hvordan der kan laves gode udluftningsvaner i klasserne. (Ansvarlig: AA)

Mellemtrinnet:

- Et fortsat indsatsområde er elevernes digitale dannelse og bevidsthed. (Ansvarlige: klasselærere)
- Elevrådet arbejder med medindflydelse og fokuserer på følgende indsatsområder:
  - Hvordan kan eleverne selv være med til at gøre undervisningen mere interessant og spændende?
  - Hvilke aftaler kan vi lave, der sikrer os et bedre indeklima? (Ansvarlig: MH)

Udskolingen:

- Elevrådsrepræsentanter vurderer skolens fællesarealer, klasserum og gruppearbejdspladser i samarbejde med pedel og skoleleder. (Ansvarlig: MH)
- Elevrådet får som arbejds punkt, hvordan skolens ældste elever i højere grad kan opleve, at de har noget at tage sig til i frikvarterer. (Ansvarlig: MH)

Retningslinjer for opfølgning:

Medio maj vil vi undersøge, hvorvidt eleverne har en oplevelse af, at der bliver lyttet og handlet på baggrund af undersøgelsen. Der evalueres løbende sammen med elevrådet samt på lærermøder.

Under arbejdet med handlingsplanen har skoleledelsen vurderet, hvorledes en løbende opfølgning kan finde sted. Opfølgningen vil i særligt omfang iværksættes uden for perioder med spidsbelastninger.

Ansvarlig for opfølgning: MH